

"HAZÁDNAK RENDULETLENÜL LÉGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HERGEL SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZAG NEM ORSZAG, EGESZ MAGYARORSZAG MENNYSORSZAG!"

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

CSONGRAD MEGYE

A marosi ármentesítő társulat a Tiszán és a Körösön töltésrövidítést végeztek kizárólag csongrádmezei munkásokkal. Több száz kubikusnak juttatnak így télig munkaalkalmat s ez után csak azok a munkások maradnak munka nélkül, akik nem akarnak munkát vállalni.

FEJÉR MEGYE

Hónapokig tartó munka után elkészültek a székesfehérvári pályaudvar átalakításával. A Déli vasút-társaság másfél millió pengő költséggel modern aluljárókat építtetett s villanyberendezéssel ellátott váltókészülékeket szereltetett fel, úgy, hogy a fehérvári pályaudvar az ország legmodernebb pályaudvara lett.

KOMÁROM ÉS ESZTERGOM MEGYE

Budapest felől egy nagy léggömb szállott Esztergom fölé. A város közelében, Sasaharznál az erős szél lenyomta a léggömböt a villamos távvezetékre. A léggömb kosarát — amelyben négy utas ült — a basaharclak mentették ki a drótok közül. Csodálatosképpen senkinek sem történt baja. Csak a 15 ezer voltos villanyvezeték szakadt el.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Kiskörös határában mintegy négyezer holdnyi területet beültetve szőlővel és mindegyik szőlő tele van nemesített gyümölcsfával. Most, hogy végre felmelegedett az idő, egy-két nap alatt ugyiszólván valamennyi gyümölcsfa virágba borult. Hozzávetőleges számítás szerint csupán Kiskörösön 400,000 gyümölcsfa ültetett szinompompás köntöst.

SOMOGY MEGYE

Somogy vármegye felett óriási vihar száguldott végig és több súlyos szerencsétlenséget okozott. Orci községben egy pajtába menekültek a szántóföldeken dolgozó földművesek. A szélvész a pajtát rádőltette a bemenekülő emberekre. A leomló tető husz embert teljesen betemetett. Három embernek mégis sikerült kiszabadulnia. A kaposvári mentők megfeszített munkával szabadították ki a romok közül az eltemetett embereket. Hat munkást rendkívül súlyos sérüléssel vittek el a kaposvári közokrházba. Az egyik, Sáros Imre, hamarosan behalt sérüléseibe. — Ugyanekkor egy kaposvári házba becsapott a villám és Ékes Mihályt agyonütötte. A városi villany- és telefonvezetéseket is ledöntötte a vihar és emiatt délután 5 óráig este 9 óráig teljes sötétség borult a városra.

MÁR A MAGYAR SZINÉSZET IS MEGBÉNUL ERDÉLYBEN

A magyarországi könnyűkedveskedések kirakatalban az "Erdélyi Szépíves Céh" kiadványai, ezelőtt nem ismert nevű írók munkáit kínálják. Egyik-másik nagyszerű megbeszélést vívott ki magának. Az elmúlt színház évad legnagyobb sikere például Hunyadi Sándor "Fekete szaru majd holdogulni. Aradon Szend cseresznye" című színműve volt. Ebben az erdélyi író rész kézzel nyúl hozzá, a legkényesebb témához. A megszálott magyarországi problémáit boncolgatja igaz magyar érzéssel. Ha mindezen jelenségeket nézzük, úgy önkéntelenül is hiszünk ember, hogy Erdélyben az idegen uralom alatt a magyar érzés még jobban lángol, mint azelőtt.

Valóban szívükben és lelkükben magyarok a magyarok, ellenben a román hatóságok mindent megtesznek, hogy a magyar kultúra előretörését megakadályozzák. Az iskolai politikájukról sok minden került már nyilvánosságra. Csak ugyanevett felekezeti iskolákban engednek magyarul tanítani, a vizsgabizottságok azután sorra bukatták a legkiválóbb magyar diákokat — az oláh nyelvből. Rá akarják kényszeríteni a szülőket arra, hogy csak román iskolában járassák gyermekeiket. A magyar lapokat üldözik minden lehető eszközzel, a magyar színiéletet szintén megölték.

A napokban Budapesten járt egy erdélyi magyar színházcsoport, aki érthető okokból kért

dolgoz történet. A cenzurával és a románok érzékenységgel a legmesszebbmenő módon számolni kell. Sohasem tudja a színházdirektor, hogy mi miatt sértődik meg az oláh hatóság. Nagy volna az érdeklődés a budapesti művészek vendégszereplése iránt. Egyszerűen nem engedik be őket, ha pedig mégis hosszasan utánjárás után nagykegyesen kiadják az irásbellel engedélyt, állandóan olyan zaklatásnak teszik ki a művészeket, hogy azok inkább lennióndának az utról.

Beszélggettünk még arról is, hogy Csonkamagyarország vezető emberei tisztában vannak azzal, hogy Erdélyben milyen nagy jelentősége van a magyar színjátszásnak. Szeretnék megemlíteni a magyar színészeket a megszállt területen, de erre sem miféle mód sem kínálkozik. Csak egytízterézssel kísérhetik

került Kanadában valami pénzt szerezni, de ne menjen el megint a tengerentútra. De őt vonzotta valami, vonzotta a mérhetetlen préri, amelyről nekem any

nyit beszélt és most itt van a vég... Ez szegény Mitru Pál tragédiája.

—zs—

Hétről-hétre

A képviselőházban befejeződött a költségvetés vitája. Mindenkori azt hitte, hogy hetekig fog tartani, ellenben másfél nap alatt végeztek vele. Az ellenzék puccsot emlegetett, viszont a kormányárt azt hangoztatta hogy az ellenzéknek kötelessége a vitáról gondoskodni, a kormányárt legfeljebb válaszol a különböző panaszokra. Az igazság az, hogy a "Tiszelt Ház" kifáradt. Minden pillanatban arról beszélnek, hogy a parlament feloszlatták és kiírják az új választásokat. A képviselőket nem érdekli most már a sok mindenféle probléma, inkább a választási lehetőségekről tárgyalnak a különböző megoldásokról.

Nagy eseménye a gazdasági életnek az, hogy megindult a bajba került magyar földbirtok "szanálási" tehát megmentési akciója, amelyet a földtervezési törvény végrehajtási utasítása s ezzel kapcsolatban már ki is adták a szükséges nyomtatványokat. Az a törekvés, hogy a bankadósságok kamatai ne haladják meg az ingatlanok teherbíró képességét, a teher rendezésén kívül maradt hitelezők jogait korlátozják.

A külügyi bizottságban nagy érdekesen ismertették Magyarországi külügyi törekvéseit. Ma minden ország arra törekszik, hogy terményeit értékesíteni tudja. Bethlen miniszterelnök érdekes kijelentéseket tett. A kereskedelmi miniszter országos tárgyalásainak az az eredménye, hogy nagyobb mennyiségű búzát fognak vásárolni tőlünk. A külföldi kölcsön felvétele egyelőre nem aktuális. A külföldi kölcsön megszerzése nem érné meg a ráfordított áldozatot. Egyelőre várni kell, amíg megfelelőbb szellem alakul ki.

Az ősz Apponyi Albert is felszólalt. Nagyon érdekes volt az a figyelmeztetése, hogy ki tudja nem állunk-e történelmi órák előtt. Ezekben az időkben nagyon nehéz megtalálni az elhatározás módját és azt a pillanatot, amely az elhamarkodás és a lekésés között fekszik. Egész Európa gazdasági átalakul

Kiesett a vonatból és szörnyethalt egy kanadai magyar

Az élet nagyon furcsa regényeket szokott néha szövögetni. Egy kanadai magyar kivándorlót védelő iroda is írt neki, tudatta vele a megváltozott körülményeket, ma már Kanadában is nehéz állandó munkához jutni. Türelemre intette és kilátásba helyezte, hogy az iratok majd csak megérkeznek.

Mitru Pál Jéke községből, Szabolcsmegyéből került ki Kanadába. Nagyon derék, szorgalmas ember, akinek sikerült is egy kis pénzt összeszednie. Eltette az új kivándorló életét, hiába boldogult, a szive mindig hazafelé húzta, hiszen Szabolcsban hagyta feleségét és családját. Rakosgatta a dollárokat s számlálgatta a napokat, amikor visszatérhet. Még akkor ment ki, amikor a kereseti viszonyok elég jók voltak, tehát álmai valóra is válhattak és így egy szép napon hajóra szállhatott, majd újra áttele a magyar határt, meglátta szülőfalujának tornyát és szeretetté magához ölelhette.

Egyidél nagyon boldogan élt és meg volt arról győződve, hogy haláláig otthon marad, a kis tőkéjét megfelelő módon fogja gyümölcsösíteni, magának s családjának jövőjét most már biztosan megteremtheti. A világot látott, embernek azonban voltak gondolatai, próbálkozott, kacérkodott a szerencsével, de sajnos az nem szegődött melléje. A világgazdasági viszonyok Magyarországon is mind jobban érezetelni keztek hatásukat és az volt a vég, hogy a megteremtett pénz elszökött és újra néhány napok kopogtattak be az egyszerű kis házikóba.

Mitru Pál előtt újra felködött Kanada. Mindinkább többet és többet beszélt arról, hogy még egyszer megpróbálja a szerencséjét Észak országában. Írt a hajóutasaságnak, valahol előteremtette a szükséges pénzeszeget és ki akart utazni. Közben odakint is nagyot fordult a világ. Nem olyan könnyű már kimenni Kanadába, mint azelőtt. Az iratok csak nem akartak visszajönni és a régi kanadai mindinkább szomorubb és szomorubb leveleket írt Budapestre.

Lehetetlenség az, hogy én ne mehessek ki Kanadába, — mondotta — ahol barátaim vannak, akik engem el fognak segíteni és munkához juthatok.

Nekem már mindegy — írta Mitru Pál — ha nem tudják nekem megszerezni a beutazási engedélyt, úgy én megölöm magam. De nem megyek egyedül. Kiltrom az egész családomat. Ne higgyék azt, hogy csak jlesztgetni akarom Önöket, ez a szilárd elhatározásom, rajtam másképp segíteni már nem lehet.

Megint ment levél Kanadába, de irak Szabolcsba is csillapított szavakat. Végre két héttel ezelőtt megérkezett a beutazási engedély. Azonnal sürgősen menesztettek Jékére. Huszonnégy óra belül tilt volt a vász: "Indulok mihelyst lehet".

Mitru Pálnál nem volt boldogabb ember. Olyan boldogan szaladgált Budapesten, hogy mindenki megirigyelte. Hiába próbálták jökdéjét megfektetni azzal, hogy ma már rosszak a viszonyok Kanadában is. Csak legyintett és a maga erejében bizakodva azzal ütött el minden ilyen fékezést, hogy bízzák csak rá, majd Kanadában megtalálja a boldogulását.

Elindult a vonat és mindenki azt hitte, hogy a kivándorló regényének egyidőre megszakad a fonala, unalmas napok következnek, amelyekről nem lehet feljegyezni semmit. Az ausztrál Emmshöbli váratlanul távirat érkezett. Ebben csak ennyi állott: "Mitru Pál magyar kivándorló földmives kiesett a vonatból és meghalt. Temetése iránt intézkedést kerünk."

Jékén a szegény özvegy beszélni sem tudott, csak sirt és zokogott, amikor tudomására hozták a megrendítő tragédiát. Egy-két napnak kellett eltennie, amíg magához tért.

— Ugy éreztem, hogy valami baj lesz — zokogta. — Kértem, moradjon itthon, majd csak jőra fordul minden, elég egyszerű kísérteni az Istent. Akkor si-

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA 5 NAP A TENEREN CHERBOURGON AT 6 NAP BREMAN AT a világ két leggyorsabb hajóján: BREMEN ÉS EUROPA HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR Vagy utazzék a népszerű COLUMBUS expresshajón. — Ugyancsak rendszeres heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal. Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökséghez vagy NORTH GERMAN LLOYD 854 Main Street WINNIPEG, MAN.

MOLNAR GYULA MAGYAR ÉTTERME, SZALLODAJA ES BILLIARD TERME 700 Main St. Telefon 25 187 WINNIPEG, Man.

MAGYAR BILLIARD-HALL MONTREALBAN 1603 St. Lawrence Blvd. SZIVES PARTFOGAST KER VARGA JÁNOS

MEGSZÉPÜL \$1.00-ért Csak írjon még ma hozzánk s rendelje meg a világhírű BOLGAR-FÉLE Liliom Arckenőcsőt és Liliomtej Szappant A kettő együtt postán \$1.00—RANCOK, SZEPLÖK FOLTKOK KIÜTESEK ELTÜNNEK és hófehér, sima, tiszta, puha, szép és bájos lesz az arca. Vörös Kereszt Patika 8901 BUCKEY ROAD CLEVELAND, O.